گزارش خبر
NEWSREPORT

کد خبر: ۴۵۵۶۱۵
شنبه ۶ فروردین ۱۴۰۱ ۱۱:۰۱

یادداشتی از سمیرا نیازی؛

چه کسانی باید مالیات سکه بدهند؟

یکی از مهم ترین روش های ایجاد عدالت اجتماعی ، دریافت مالیات و هزینه کرد آن در جامعه می باشد و به همین خاطر ، در قوانین و مقررات مختلف ، انواع مالیات ها شناسایی شده است . مانند مالیات بر حقوق و درآمد ، مالیات بر املاک و مستغلات ، مالیات ارزش افزوده و ... . در این میان ، اخیرا مالیاتی تحت عنوان مالیات بر سکه نیز به آنها افزوده شده است که در شرایط خاصی از خریداران سکه اخذ می شود .

به گزارش خبر، سمیرا نیازی کارشناس ارشد مالی و امور مالیات در یادداشت ارسالی با موضوع "چه کسانی باید مالیات سکه بدهند؟ " به پایگاه خبری گزارش خبر آورده است؛

یکی از مهم ترین روش های ایجاد عدالت اجتماعی ، دریافت مالیات و هزینه کرد آن در جامعه می باشد و به همین خاطر ، در قوانین و مقررات مختلف ، انواع مالیات ها شناسایی شده است . مانند مالیات بر حقوق و درآمد ، مالیات بر املاک و مستغلات ، مالیات ارزش افزوده و ... . در این میان ، اخیرا مالیاتی تحت عنوان مالیات بر سکه نیز به آنها افزوده شده است که در شرایط خاصی از خریداران سکه اخذ می شود . با توجه به ساختارهای قانون بودجه از سال ۱۳۹۷ تا ۱۴۰۰، و تغییر رویکرد دولت برای تأمین بودجه بر اساس مالیات به جای درآمدهای حاصل از نفت، دولت رفته‌رفته مالیات بر عایدی سرمایه یا مالیات بر دارایی را در دستور کار قرار داد که مالیات بر سکه و ارز نیز در همین راستا قرار دارد.

چه کسانی باید مالیات سکه بدهند؟

از سال ۱۳۹۷ به بعد، اشخاصی که از بانک مرکزی سکه خریداری می‌کردند، مکلف به پرداخت مالیات بودند. ولی در سال‌های اخیر، بیشتر از دو برابر مالیات سکه افزایش یافته است.

از جمله مالیات‌های دریافتی دولت مالیات بر سکه است. بر اساس قانون، دولت مکلف می‌باشد هر سال با توجه به نرخ تورم و اقتصادی کشور، مبلغ مالیات سکه طلا را تعیین کند.

بر اساس آیین نامه، این میزان می‌بایست به اجرت و ساخت طلا اضافه گردد و از مشتری وصول شود. رسته طلافروشان مکلف می‌باشند تا اظهارنامه مالیاتی خویش را در مهلت مقرر برای اداره مالیات ارسال نمایند. در خصوص سکه هم بانک مرکزی مبلغ مالیات دریافتی را بر مبنای تعداد سکه خریداری شده مشخص می‌نماید.

بررسی جزئیات گرفتن مالیات از خریداران سکه از بانک مرکزی، حاکی از آن است که محاسبه مالیات برای مشمولان آن سنگین‌تر و سختگیرانه‌تر شده است. بدین ترتیب که هم از مقدار سکه‌های خریداری شده که از مالیات معاف می‌شوند کاسته شده، هم بر میزان مالیات افزوده شده است.

اشخاصی که بین ۱ تا ۵ سکه خریده‌اند، از پرداخت مالیات معاف هستند. ولی چنانچه شخصی بیشتر از ۵ عدد سکه خریداری کرده باشد، نسبت به تعداد سکه، می‌بایست مالیات پرداخت کند. هر چه قدر تعداد سکه‌های خریده شده بیشتر باشد، میزان مالیات هم افزایش می‌یابد.

مبلغ مالیات سکه چقدر است؟

۱)مشمولین مالیات مقطوع و تکالیف آنها:

تمامی اشخاص حقیقی خریدار سکه از بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران که در سال ۱۳۹۹ نسبت به دریافت حداکثر (۱۰۵) قطعه سکه اقدام نموده‌اند، مشمول مالیات مقطوع موضوع این دستورالعمل هستند. این گروه از خریداران سکه از نگهداری اسناد و مدارک موضوع قانون صدرالاشاره و تسلیم اظهارنامه مالیاتی معاف هستند. بدیهی است با استناد به قسمت اخیر تبصره ماده (۱۰۰) قانون مالیات‌های مستقیم اصلاحی مصوب ۳۱/۰۴/۱۳۹۴، مالیات اشخاص موضوع این بند که اظهارنامه مالیاتی خود را در موعد مقرر تسلیم نمایند، بر اساس رسیدگی به اسناد و مدارک ارائه شده تعیین خواهد شد.

خریداران مذکور مکلفند با مراجعه به سامانه عملیات الکترونیک مودیان مالیاتی سازمان امور مالیاتی کشور به نشانی my.tax.gov.ir نسبت به پرداخت مالیات متعلق به شرح بند (۲) این دستورالعمل اقدام نمایند. پرداخت مالیات بعد از سر رسید تعیین شده موجب تعلق جریمه دیرکرد موضوع ماده (۱۹۰) قانون مالیات‌های مستقیم اصلاحی مصوب ۳۱/۰۴/۱۳۹۴خواهد شد.

۲) میزان مالیات مقطوع قابل پرداخت اشخاص حقیقی دریافت کننده سکه بر اساس تعداد سکه تحویلی تا ۵ قطعه سکه مشمول مالیات نیست.

نسبت به مازاد ۵ سکه تا میزان ۱۵ سکه به ازای هر قطعه سکه ۹.۶۰۰.۰۰۰ ریال مالیات مقطوع.

نسبت به مازاد ۱۵ سکه تا میزان ۲۵ سکه به ازای هر قطعه سکه ۱۲.۸۰۰.۰۰۰ ریال مالیات مقطوع.

نسبت به مازاد ۲۵ سکه تا میزان ۱۰۵ سکه به ازای هر قطعه سکه ۱۶.۰۰۰.۰۰۰ ریال مالیات مقطوع

۳)سایر موارد

در خصوص مودیانی که امکان پرداخت مالیات مقطوع موضوع این دستورالعمل را به صورت کامل تا پایان خردادماه سال ۱۴۰۰ ندارند، مالیات مقطوع تعیین شده حداکثر تاچهار ماه به صورت مساوی تقسیط می‌شود.اشخاصی که در سال ۱۳۹۹ نسبت به دریافت بیش از (۱۰۵) قطعه سکه از بانک مرکزی اقدام و مشاغلی که حسب سوابق پرونده با مجوز صادره از سوی مراجع ذی ربط به شغل خریدو فروش سکه اشتغال دارند، مشمول این دستورالعمل نبوده و مکلف به تسلیم اظهارنامه مالیاتی وپرداخت مالیات متعلق در موعد مقرر (پایان خردادماه) می‌باشند.

از آنجا که مطابق حکم تبصره ماده (۱۰۰) قانون مذکور، مالیات مقطوع تعیین شده مطابق بند (۲) این دستورالعمل در صورت عدم تسلیم اظهارنامه مالیاتی در موعد مقرر، قطعی و وفق مقررات قابل وصول می‌باشد، لذا اوراق قطعی تمامی مشمولین موضوع بند (۱) این دستورالعمل، یک ماه پس از سررسید پرداخت مالیات صادر و به مؤدیان ذی ربط ابلاغ خواهد شد.

آن دسته از مشمولین این دستورالعمل که به مالیات قطعی شده اعتراض داشته باشند، اعتراض آنها برابر مقررات در هیأت حل اختلاف مالیاتی موضوع تبصره (۱) ماده (۲۱۶) قانون مالیات‌های مستقیم اصلاحی مصوب ۳۱/۰۴/۱۳۹۴قابل رسیدگی خواهد بود.آخرین موعد پرداخت مالیات سکه

بنابه گفته حامد امیری وکیل حقوقی در اصفهان: خریداران مکلف هستند با رجوع به سامانه عملیات الکترونیک پرداخت‌کنندگان مالیاتی سازمان امور

مالیاتی کشور، به آدرس my.tax.gov.ir جهت پرداخت مالیات خویش اقدام نمایند.
چنانچه کسی موفق به پرداخت مالیات خود در موعد مقرر شده نشود، بر مبنای ماده ۱۹۰ قانون مالیات‌های مستقیم اصلاحی مصوب ۳۱/۰۴/۱۳۹۴مشتمل بر تعلیق جریمه دیرکرد می‌گردد.
در حقیقت معادل هر یک ماه دیرکرد برابر با ۲/۵ درصد جریمه به مالیات تعلق یافته هر فرد افزایش می‌یابد. به‌عنوان مثال کسی که ۱۰ سکه خریداری کرده و مالیات آن ۹ میلیون و ۶۰۰ هزار تومان است همچنین با ۱ ماه دیرکرد در پرداخت، می‌بایست ۹ میلیون و ۸۴۱ هزار تومان مالیات پرداخت کند.
ذکر این نکته نیز ضروری است که بر اساس دستور العمل سازمان امور مالیاتی کشور، مؤدیان مالیات مقطوع سکه که قادر به پرداخت مالیات خود تا پایان مهلت تعیین شده نیستند، می‌توانند مالیات مقطوع خویش را قسط بندی نمایند. قسط‌بندی مالیات سکه نهایتا تا ۴ ماه است و میزان مالیات را فقط می‌توان به ۴ قسط یکسان تقسیم و پرداخت نمود.

اظهارنامه مالیاتی برای بیشتر از ۲۰۰ سکه
افرادی که بیشتر از ۲۰۰ سکه خریداری کرده‌اند، مشمول این دستورالعمل نیستند و باید اظهارنامه مالیاتی مرتبط با این فعالیت را در مهلت مقرر قانونی تقدیم نمایند. اداره کل امور مالیاتی می‌بایست ترتیبی اتخاذ نمایند تا رسیدگی و مطالبه مالیات این افراد انجام گیرد.
صاحبان اصناف که طبق سوابق پرونده یا مجوز صادر شده از طرف مراجع مربوطه به شغل مربوط با خرید و فروش سکه مشغول هستند مشمول این دستورالعمل نمی‌باشند و موظف هستند نسبت به تهیه اظهارنامه مالیاتی شغلی خویش اقدام کنند.
لازم به ذکر است که طبق اعلام بانک مرکزی در مدت اجرای این طرح ۷ میلیون و ۶۰۰ هزار عدد سکه تمام بهار آزادی پیش فروش گردیده است که با محاسبه وزن هر سکه که ۸ گرم و ۱۳۳ سوت می‌باشد، وزن این سکه‌های پیش فروش گردیده به بیشتر از ۶۱ تن می‌رسد.
مالیات برعایدی سرمایه سکه
با نظر به اینکه بانک مرکزی در موقع پیش فروش سکه به‌طور رسمی اعلام کرده بود که سکه‌های پیش فروش شده مشمول مالیات بر ارزش افزوده نخواهند شد بعضی ابهامات در مورد بخش‌نامه جدید سازمان امور مالیاتی ایجاد شد. این در شرایطی است که آنچه سازمان مالیاتی ابلاغ نموده است، مغایر با آنچه بانک مرکزی در گذشته اعلام کرده بود، نیست. زیرا بخش‌نامه جدید سازمان مالیاتی حاکی از آن است که می‌بایست خریداران سکه‌های پیش فروش شده، مالیات عایدی بر سرمایه خود را بپردازند.
ایران در سال‌های گذشته از ظرفیت این قسم مالیات استفاده نکرده که این مسئله همراه با نرخ تورم زیاد و افزایش در حجم نقدینگی و عدم وجود فضای کسب و کار مناسب، ایران را به بهشت سوداگران تبدیل نموده است.
با توجه به تحولات اقتصادی کشور در یک سال گذشته، اکثر صاحب‌نظران اقتصادی اعتقاد دارند از دلایل اصلی نوسانات بازار یک‌سری دارایی‌ها اعم از بازار خانه، سکه، ارز و ماشین نبود یک نظام کارآمد مالیات بر عایدی سرمایه در کشور بوده و موجب گردیده تا سفته‌بازان مضاف‌بر کسب درآمدهای سرشار به افزایش بیش از حد قیمت دامن بزنند.
به صورت کلی این‌گونه می‌توان گفت، علت اخذ مالیات بر عایدی سرمایه امکان دارد موجب ایجاد عدالت مالیاتی میان افراد گردد.
مالیات به‌منظور برقراری هرچه بیشتر عدالت در جامعه و کنترل سوداگری در قسمت‌های گوناگون سرمایه‌پذیر، نظیر مسکن اتخاذ می‌شود. دولت‌ها به وسیله اخذ مالیات قادرند هزینه‌های خود را پوشش داده و جهت افزایش رفاه حال افراد تلاش نمایند.

اعتراض به پرداخت مالیات سکه
خریداران سکه از سال ۹۷ تا به امروز که براساس بخشنامه‌های سازمان امور مالیاتی به اندازه ۲۰۰ ، ۱۸۵ و ۱۰۵ سکه خریداری نموده‌اند، باید مالیات آن را طبق بخش‌نامه سازمان بپردازند که مبلغ این مالیات در بخش‌نامه‌ها به شکل مقطوع مشخص گردیده است؛
بنابراین مالیات سکه تا سقف‌های تعیین شده، گونه‌ای مالیات مقطوع محسوب می‌شود و دیگر نیازی به تهیه اظهارنامه و تکمیل فرم‌های اظهارنامه مالیاتی ندارد.
مالیات این قسم از مودیان که می‌بایست مالیات سکه معلوم شده در دستورالعمل را بپردازند، قطعی محسوب شده و قابل دریافت خواهد بود.
از این‌رو آن گروه از مشمولانی که معتقد هستند تعداد سکه‌های خریداری شده با چیزی که مورد ادعای سازمان امور مالیاتی می‌باشد متفاوت است، می‌توانند به مالیات قطعی شده سکه اعتراض کنند که این اعتراض در هیات حل اختلاف مالیاتی موضوع ماده ۲۱۶ قانون مالیات‌های مستقیم قابلیت رسیدگی خواهد داشت.
آن قسم از مودیانی که بیشتر از مقدار مشخص شده در دستور العمل‌ها سکه خریداری کرده باشند، مالیات ایشان مقطوع نمی‌باشد؛ بلکه می‌بایست به‌منظور پرداخت مالیات سکه خود مبادرت به ثبت اظهارنامه مالیاتی افراد حقیقی کنند.
به این علت چنانچه در موعد مقرر از طریق سازمان امور مالیاتی، اظهارنامه مالیات سکه خود را پر نکرده باشند، اختلاف نرخ خرید سکه از بانک مرکزی با نرخ روز سکه‌ها تحت عنوان درآمد، در پرونده مالیاتی ایشان منظور می‌گردد و این درآمد پایه و اساس دریافت مالیات سکه از طریق سازمان به‌حساب می‌آید.
در این شرایط است که مؤدی می‌تواند با رجوع به اداره امور مالیاتی، اقدام به طرح اعتراض به پرداخت مالیات سکه کند. اعتراض به پرداخت مالیات سکه در هیات‌های تشخیص مالیاتی رسیدگی خواهد شد.
بر اساس آنچه که در بخشنامه های پرداخت مالیات سکه ذکر شده است ، خریداران سکه که به میزان سقف حداکثری سکه خریداری نموده اند (۲۰۰ ، ۱۸۵ و ۱۰۵ سکه) می بایست مالیات سکه خود را به صورت مالیات مقطوع که در بخشنامه تعریف شده است و در قسمت قبل نحوه محاسبه آن را توضیح دادیم ، پرداخت نمایند که این مالیات مقطوع است و دیگر نیازی به نگهداری اسناد و مدارک مذکور در قانون مالیات های مستقیم نبوده و به تنظیم اظهارنامه مالیاتی نیازی نیست .
آیا دارندگان سکه در صورت عدم پرداخت مالیات جریمه می‌شوند؟
طبق قانون مالیات بر سکه و مبتنی بر ماده ۱۹۰ قانون مالیات مستقیم، سازمان امور مالیاتی اعلام داشته است که در صورت عدم پرداخت مالیات سکه توسط خریداران (که از طریق بانک اقدام به ثبت‌نام و خرید سکه کرده‌اند) مشمول جریمه ماهیانه ۲/۵% نسبت به مبلغ مالیات پرداختی تا زمان پرداخت مالیات می‌شوند.
استعلام مالیات سکه با کد ملی
خریداران سکه می‌توانند با مراجعه به سایت my.tax.gov.ir یا دانلود اپلیکیشن «مالیات من» (امکان دانلود برای گوشی‌های اندروید وجود دارد) در قسمت «استعلام بدهی مالیاتی» از نتیجه استعلام مالیات سکه‌های خریداری شده با درج کد ملی اطلاع حاصل فرمایند.

مالیات خرید سکه از صرافی

شایان ذکر است، متن صریح قانون مالیات بر سکه، صرفاً به پرداخت مالیات سکه‌هایی که از بانک خریداری شده، اشاره کرده است و بر اساس این قانون، به خرید سکه از صرافی‌ها یا هر منبع دیگری مالیات تعلق نمی‌گیرد. در ضمن، این موضوع نیز بر قانون‌گذار پوشیده نیست که اطلاعات اقتصادی خریداران در بازار آزاد به طور شفاف در رصد سازمان امور مالیاتی و سایر نهادها قرار نمی‌گیرد.

نحوه ثبت‌نام اشخاص حقیقی برای اظهارنامه مالیات سکه

اشخاص حقیقی با شروع پیش‌ثبت‌نام در سامانه سازمان امور مالیاتی و ارائه اطلاعات شخصی خود، بعد از اعتبارسنجی‌های انجام‌شده، ملزم به تعیین فعالیت شغلی خود هستند. خریداران سکه در لیست «فعالیت‌ها» برای دریافت «اینتاکد» با دکمه «افزوده فعالیت جدید» اینتاکد ۲۲۰۰۰۵۳ را وارد و عبارت «معاملات سکه» را انتخاب می‌نمایند و سپس از زیر منو «معاملات سکه توسط سایر اشخاص»، «خرده‌فروشی» را انتخاب می‌نمایند و با تعیین «خریدار سکه از بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران» و «شرح فعالیت ۱۰۰» دکمه ثبت را انتخاب می‌کنند. در این وضعیت اظهارنامه شخص خریدار آماده ارسال است.

کلام آخر

همان‌طور که در مطالب فوق بیان شد بر مبنای دستور العمل سازمان امور مالیاتی کشور افرادی که از سال ۱۳۹۷ مبادرت به خرید سکه از بانک مرکزی کرده‌اند باید جهت پرداخت مالیات سکه اقدام کنند. نحوه پرداخت مالیات سکه بر طبق تعداد سکه‌های خریداری شده در بخش‌نامه سازمان مشخص گردیده است.